

Пленарни излагачи били су Елени Грива, професор примењене лингвистике на одсеку за основно образовање Универзитета Западна Македонија (Грчка), Дејвид Кори, професор друштвених и глобалних студија на Универзитету Висконсин (САД), Ахмет Јуксел, професор модерне отоманске историје на Филолошком факултету Џумхуријет Универзитета у Сивасу (Турска). Био је присутан велики број излагача из Грчке, Русије, Велике Британије, Француске, Казахстана, САД-а, Шведске, Републике Српске, Црне Горе, Македоније и Србије. То доказује и 16 паралелних сесија првог дана конференције (114 излагања) и осам другог дана (51 излагање). Теме су биле веома разноврсне и из различитих области и периода. Самим тим, радови који буду изашли у најављеном зборнику биће интересантни и корисни стручној и широј заједници.

Научна конференција *Наука без граница 3* значајна је пре свега јер промовише позитивно интердисциплинарно партнерство, чиме научницима и истраживачима омогућава повезивање, дискутовање, саопштавање резултата истраживања, размену искустава и сарадњу у пријатељском, подстицајном и интелектуално стимулативном окружењу. Неопходно је нагласити да се истовремено промовише и афирмише Косово и Метохија као значајан српски научни центар. Такође, ова конференција и Филозофски факултет у Косовској Митровици представљају показатељ српског опстанка на овим просторима, што је нарочито значајно за околности у којима се српски народ налази на Косову и Метохији.

Божица СЛАВКОВИЋ МИРИЋ

Међународна научна конференција *Balkan express*, Праг, Чешка, 8–9. 11. 2019.

У организацији Института за етнологију у Прагу, уз подршку Факултета хуманистичких наука Карловог универзитета, Историјског института Чешке академије наука, Института за међународне студије (Факултета за друштвене науке Карловог универзитета) и Чешког удружења за словенске, балканске и византијске студије, одржана је међународна конференција *Balkan express: Living together – Tolerance, Coexistence, Reconciliation*. Ово је била пета конференција *Balkan express* чији је циљ био да окупи истраживаче на тему „заједничког живота“, односно толеранције, коегзистенције и сарадње.

Првог дана конференције била су четири панела (*Yugoslavisim, Reconciliation, Constructing Collective Identitie, Family and Community*). Између панела су приказана три филма *Bottle Herders* (2015, режија: Gabriela Fatková) и два у организацији *Visual Anthropology Center - VAC* (Belgrade).

На крају првог дана била је отворена изложба „Monte Bianco Negro“ уметника Дејана Батрићевића. У оквиру панела „Yugoslavism“ говорили су: Božidar Jezernik (Constructing the Yugoslav Idea), Rade Zinaić (The Anticolonial Dialectic of Br(oth)erhood and Unity), Petr Stehlík (Yugoslavism in the 21st Century? On the Afterlife of a Seemingly Retired Idea), Maroš Melichárek (The Idea of Brotherhood and Unity in Yugoslav Popular Music in the 1960s, 1970s and 1980s), Marjana Strmčnik (Re-invented Celebration: The Day of Youth), Antonio Grgić (The Monuments of the WWII Antifascist Struggle as Common Cultural Heritage and a Place for Constructing the New Common Narrative in Bosnia and Herzegovina). У оквиру сесије „Reconciliation“ излагали су: Cintia Silva Huxter (Space(s) for Peace in Mitrovica, Kosovo: Women’s Voices for Change), Elda Gjergji (Tolerance as a Human Values Education in Albania), Maja Muhić (Liminal Spaces: On Taxi Drivers, Commuting Narratives, and Social Cohesion), Alenka Bartulović (An End to the “Endless Reconciliation?”: Affective Responses to the Politics of International Intervention in Bosnia-Herzegovina), Jitka Evanová (Evangelical Churches and Reconciliation in Bosnia and Herzegovina), Ksenija Vukmirović (Western Balkans as an Example for Good Neighborly Relations). На панели „Constructing Collective Identities“ своја истраживања су представили: Nikola Zečević (Populism and Historical Revisionism in the Post-Yugoslav Region After 1989), Piotr Mirocha (Regional Identities and Alterity in the Croatian and Serbian Media Discourse on Europe after 2012: A Corpus-assisted Study), Anja Zlatović (Using the Elements of Irish Culture in a Process of Identity Construction in Serbia). На четвртој панели „Family and Community“ представили су радове: Lenka Jakoubková Budilová, Marek Jakoubek (Life Cycle Service and Family Typologies in the Balkans), Katarina Mitrović (Coexistence and Postponed Adulthood: Parents as the Best Roommates), Rayna Dzhurova-Rozhdestvenska (Celebrate Together: Local Community & Governmental Institution).

Другог дана конференција се одвијала кроз четири панела (Coexistence, Beyond Ethnic Lines, Contemporary BiH, Post-WWII history). У оквиру панела „Coexistence“ излагали су: Božica Slavković Mirić (Everyday Life and Coexistence – Example of Kosovo and Metohija in the Kingdom of Yugoslavia), Esilda Luku (Why Albanians and Their Collaborationist Governments Rescued Jews During the Holocaust), Adriana Cupcea (Remembering and Being. The Memories of Communist Life in a Roma Muslim Community in Dobruja (Romania)), Zora Hesová, Ešref Kenan Rešidagić (Bosnian Muslims and the Role of Coexistence / Suživot), Marigen Demiri, Aleksandar Takovski (“Muhabet”, “Čaj” and “Baklava”: The Old Skopje Bazaar as a Site of a Centuries Old Coexistence), Ekaterina Zheltova (Narrating Love and Peace in the Albanian-Greek Borderlands), Nirha Efendić (The Cultural Legacy of Ludvik Kuba in Possession of the National Museum of Bosnia and Herzegovina), František Šístek (Tolerance, Ignorance and Coexistence in the Narratives of the Jews of Montenegro), Markéta Slavková (MIR, Srebrenica Stories: Co-creating a Radio Documentary in Contemporary Bosnia and Herzegovina). Панел „Beyond Ethnic Lines“ представио је излагаче: Risto Pekka Pennanen (Crossing Ethnic Lines in Folk Music Business: Mixed Professional Line-ups, Repertoires and Audiences in Habsburg Bosnia-Herzegovina),

Mario Katić, Robert M. Hayden (Reading Local Landscapes: How Do Manifestations of Visible and Audible Coexistence Influence Everyday Life?), Keith Doubt (Antigone, Hegel, and Judith Butler: Justice as a Trans-ethnic Passion in Đorđe Balašević's Ballad, "Ne Lomite Mi Bagrenje"). На панелу „Contemporary BiH“ своја истраживања су изнели: Adnan Efendić, Hariz Halilovich (Living Together in Post-conflict Bosnia and Herzegovina: The Nexus Between Ethnic Diversity and Economic Welfare), Magdaléna Fajtová (Reflection of National Identities in Bosnia and Herzegovina in the Discussion of NATO Membership), Anna Andrlová (Return Decisions of Highly Skilled Migrants in Bosnia and Herzegovina after 2005). У оквиру последњег панела „Post-WWII history“ излагали су: Krasimira Marholeva (The Czechoslovak-Bulgarian Cultural Relationship (1945–1989)), Ana Dajić (A esthetics of a Common Socialist Apartment: Anthropological Analysis), Anna Herran (Student Uprisings and Democratic Ideals: Narratives and Commemorations of November 17 in Greece and the Czech Republic). Другог дана конференције представљене су и три књиге (Filip Tesař *Etnički konflikti (Ethnic Conflicts)*; Keith Doubt, Adnan Tufekečić *Ethnic and National Identity in BiH: Kinship and Solidarity in a Polyethnic Society*; Vladimir Vučković, Vladimir Đorđević *Balkanizing Europeanization: Fight against Corruption and Regional Relations in the Western Balkans*).

Учесници конференције *Balkan express: Living together – Tolerance, Coexistence, Reconciliation* су покушали да својим излагањима и дискусијом оснаже повезивање балканских народа. Жеља организатора је била да представе другачију слику Балкана и да се изнесу мишљења супротна владајућим стереотипама о „негативном“ и „мрачном“ балканском простору. Тема је оптимистично постављена да се покаже да је могуће да људи на Балкану сарађују и имају „добар живот“. Многе изложене теме су изазвале дискусије и размену мишљења, па је конференција покренула веома значајан стручни дијалог. Поред научног доприноса, организатори конференције су покушали да представе Балкан кроз културни и уметнички програм укључујући филм, фотографију, храну и музику. Веома је важно имати конференције овог типа које ће подстицати размењивање научних мишљења која би могла да допринесу повезивању балканских народа и истицању позитивних примера сарадње.

Божица СЛАВКОВИЋ МИРИЋ